

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LÜBNAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN**

(Resmî Gazete ile yayımı: 20.1.2004 Sayı:25352)

Kanun No
5053

Kabul Tarihi
14.1.2003

MADDE 1. - 19 Aralık 1994 tarihinde Ankara'da imzalan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
LÜBNAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
DENİZCİLİK ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti (Bundan sonra Âkit Taraflar olarak adlandırılacaktır.)

Âkit Taraflar arasındaki ilişkileri desteklemek ve geliştirmek ve denizcilik ilişkileri sahasındaki işbirliğini düzenli bir şekilde kuvvetlendirmeyi arzu ederek,
Aralarındaki ticarî mübadelenin geliştirilmesine katkıda bulunma arzusuyla,
Eşitlik, karşılıklı yarar ve yardım ilkelerine uygun olarak aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

MADDE I - Amac

İşbu Anlaşma'nın amacı :

- Âkit Taraflar arasındaki denizcilik ilişkilerinin geliştirilmesi,
- En iyi seyrüsefer koordinasyonunun sağlanması, denizde güvenliğin geliştirilmesi ve deniz kirliliğinin önlenmesi,
- Deniz taşımacılığının gelişmesine zarar verecek tedbirlerden kaçınılması,
- Âkit Taraflar arasındaki ticarî ve ekonomik ilişkilerin gelişmesine genel olarak katkıda bulunulması,
- Gemi yapımı ve onarımı alanında işbirliğinde bulunulmasıdır.

MADDE II - Tanımlar

İşbu Anlaşma'nın amaçlarına uygun olarak :

1. "Âkit Taraf Gemisi" terimi, bir Tarafın gemi siciline kayıtlı bulunan ve o Tarafın kendi mevzuatına uygun olarak bayrağını taşıyan bütün ticaret gemileri anlamına gelmektedir.

Ancak, bu terim,

a) Savaş gemileri ve ticarî amaçlar dışında dizayn edilen veya kullanılan diğer kamu araçlarını,

5053

14.1.2004

b) Balıkçı teknelerini kapsamaz.

2. "Gemi Mürettebatı Üyesi" terimi, mürettebat listesinde yeralan ve seyir esnasında geminin yönetimi, işletilmesi ve bakımına ilişkin fonksiyonların yerine getirilmesi amacıyla gemide istihdam edilmiş bulunan kaptan ve diğer herhangi bir kişi anlamındadır.

MADDE III - Uygulama Alanı

İşbu Anlaşma, bir taraftan karasuları da dahil olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti sınırları ve diğer taraftan karasuları da dahil olmak üzere Lübnan Cumhuriyeti Hükümetinin sınırları dahilinde uygulanır.

Bununla birlikte, işbu Anlaşma'nın hükümleri, kabotaj ve Âkit Taraflardan her birinin kanunları ile saklı tutulan faaliyetlere, özellikle liman hizmetleri, romörkaj kılavuzluk, kurtarma ve denizde yardım hükümlerine, Âkit Tarafların karasularında yapılan balıkçılık faaliyetlerine ve içsuyolu taşımacılığına uygulanmayacaktır. Âkit Taraflar, seyrüsefer serbestliği prensibine verdikleri önemi teyit ederler ve uluslararası seyrüseferin gelişmesine mani olabilecek tedbirleri almaktan kaçınmayı kabul ederler.

MADDE IV - Limanlarda Gemilere Uygulanacak Muamele

1. Âkit Taraflardan her biri kendi limanlarında, diğer tarafın gemilerine limana kabul, serbestçe giriş, kalış ve ayrılış, liman kolaylıklarından faydalanılması ve seyrüseferle ilgili diğer kolaylıkların sağlanması ve gemiler, mürettebat, yolcular ve yükleri için ticarî işlemler konusunda kendi gemilerine tanıdığı muamelenin aynısını yapmayı garanti eder.

Bu hüküm, özellikle yükleme ve boşaltma için rıhtımlarda yer ve kolaylıklar verilmesine uygulandığı gibi havuzlama ve bakım-onarım imkânlarının kullanılmasına da uygulanır.

2. Âkit Taraflardan her biri, diğer Tarafın gemilerine, yürürlükte bulunan liman tarifelerinde yer alan ve yabancı bayraklı gemilere uygulanması öngörülen liman tarife ve ücretleri konusunda ayırım gözetmeyen bir muamele yapılması hususunu garanti ederler.

3. Âkit Taraflar, kendi kanunları ve liman mevzuatları çerçevesinde, gemilerin limanlarda bekleme sürelerinin imkânlar dahilinde kısaltılması için gerekli tedbirleri alacaklar ve sözkonusu limanlarda yürürlükte bulunan idari, gümrük ve sağlık işlemlerinin basitleştirilmesini sağlayacaklardır.

MADDE V - Gemilerin Tabiiyeti ve Gemi Belgeleri

1. Âkit Taraflardan herbiri, diğer Âkit Tarafın yetkili makamları tarafından kendi kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak düzenlenmiş olup diğer Âkit Taraf gemilerinde bulunan belgelerde belirtilen gemilerin tabiiyetini tanıyacaklardır.

2. Âkit Taraflardan birinin yetkili makamları tarafından kendi bayrağını taşıyan gemiler için verilen veya tanınan belgeler diğer Âkit Taraf tarafından da tanınacaktır.

3. Gemilerin Tonajlarını Ölçme Uluslararası Sözleşmesi (1969) veya yürürlükteki mevzuata uygun olarak düzenlenmiş tonaj belgelerine sahip Âkit Taraflardan herbirinin gemileri, diğer Âkit Tarafın limanlarında tekrar ölçüm işlemlerinden muaf tutulacaklardır.

Âkit Taraflardan birinin tonaj ölçme sistemini değiştirmesi halinde, bu Âkit Taraf eşdeğer şartları belirlemek amacıyla diğer Âkit Tarafı bu değişikliklerden haberdar edecektir.

5053

14.1.2004

MADDE VI - Gemi Adamı Kimlik Belgeleri

Âkit Taraflardan her biri diğer Âkit Tarafın yetkili makamları tarafından verilmiş olan gemi adamlarının kimlik belgelerini tanıyacak ve bu belgeleri taşıyanlara VII ve VIII. maddelerde şartları belirtilen hakları sağlayacaktır. Söz konusu kimlik belgeleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti yönünden, "The Seamen's Identity Card-Gemi Adamı Cüzdanı" ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti yönünden "Livret de Marin" dir.

MADDE VII - Konaklama Limanında Gemi Adamlarının Hak ve Yükümlülükleri

VI. maddede zikredilen kimlik belgelerine sahip olan şahıslar isimleri mürettebat listesinde ve gemi kaptanı tarafından yetkili makamlara sunulan personel listesinde yer almak şartı ile gemi limanda bulunduğu süre içerisinde, vize almaksızın, karaya çıkabilir ve uğrak limanının bulunduğu "bölge" ve/veya "belediye" hudutları içinde konaklayabilirler.

Bu kişiler, karaya çıkış ve gemiye dönüşlerde düzenleyici kontrollere uyacaklardır.

MADDE VIII - Gemi Adamlarının Transit Geçiş ve Konaklama Hakları

1. VI. maddede zikredilen kimlik belgesine sahip herhangi bir şahıs, kullanılan ulaşım aracının türüne bakılmaksızın aşağıdaki haklara sahip olacaktır :

a) Seyahat masraflarının karşılanması suretiyle kabul edilmesi garanti edilen ülkeye doğrudan doğruya gitmek için ülkeden çıkış hakkı;

b) Ülkedeki belirli bir limanda belirli bir gemiye katılmak üzere, Âkit Taraflardan birinin ülkesine giriş hakkı;

c) Ülkedeki belirli bir limanda bulunan belirli bir gemiye katılmak üzere veya bulunulan bir gemiden Âkit Taraflardan birinin limanında bulunan diğer bir gemiye veya ülke dışındaki bir gemiye transfer olmak üzere, Âkit Taraflardan birinin hudutlarından geçiş hakkına sahip olacaktır.

2. Paragraf 1'de belirtilen bütün hallerde, kimlik belgelerinin diğer Âkit Taraf ülke vizesini taşıması gereklidir. Bu vize mümkün olduğu kadar çabuk verilecektir.

3. Paragraf 1'de belirtilen kimlik belgelerini taşıyan bir gemi adamı, diğer Âkit Tarafın limanında sağlık sebepleri, hizmet amaçları veya yetkili otoritelerce geçerli sayılan başka nedenlerden dolayı gemiden ayrıldığı takdirde, bu ikinci Taraf ilgili şahısa, hastaneye kaldırıldığında ülkede kalmak, kendi ülkesine dönmek veya ulaşım aracının türüne bakılmaksızın diğer bir katılma limanına gitmek için gerekli izni verecektir.

4. Yukarıda paragraf 1'de sıralanan amaçlar için, Madde VI'da belirtilen kimlik belgelerine sahip, ancak Âkit Taraflardan birinin tabiiyetine sahip olmayan şahıslara kimlik belgelerini veren diğer Âkit Tarafın ülkeye kabul konusunda garanti vermesi kaydıyla gerekli giriş ve transit geçiş vizelerinin verilmesi sağlanacaktır.

5. Madde VI ve VII ile işbu maddenin yukarıda zikredilen hükümlerine hâlel getirmeksizin yabancılardan ülkeye giriş, ikâmet ve çıkarılmaları ile ilgili, Âkit Tarafların ülkelerinde yürürlükte bulunan hükümler geçerli kalacaktır.

6. Âkit Taraflar, yukarıda sözü edilen gemi adamı belgelerine sahip olan ancak sakıncalı kabul edilen kişilerin kendi ülkelerine girişlerini yasaklama hakkını saklı tutarlar.

MADDE IX - Gemi Mürettebatı Hakkında Hukuki Kovuşturma

1. Âkit Taraflardan birinin adli makamları, geminin bayrağını taşıdığı Tarafın yetkili diplomatu veya konsolosluk memurunun rızası olmadıkça, diğer Tarafın gemi mürettebatının denizcilik hizmet sözleşmesinden doğan ihtilaflarına bakma konusunda yetkili olmayacaklardır.

5053

14.1.2004

2. Âkit Taraflardan birinin gemisinin mürettebatından biri, gemi diğer Âkit Tarafın karasularında bulunduğu sırada gemide suç işlerse, geminin bulunduğu yerdeki devletin yetkili makamları aşağıdaki durumlar hariç olmak üzere diğer devletin yetkili diplomatı veya konsolosluk memurunun rızası olmaksızın bu kişi hakkında kovuşturmayaya gitmeyeceklerdir.

- a) Suçun sonuçları geminin bulunduğu ülkeyi etkiliyorsa, veya
- b) Suç kamu düzenini veya güvenliğini tehlikeye düşürecek nitelikte ise, veya
- c) Suç mürettebat dışında bir kişiye karşı işlenmiş ise, veya
- d) Suç kovuşturmasının uyuşturucu madde trafiğini durdurmak için zorunlu olması halinde,

3. Bu maddenin 2. paragrafındaki hükümler yetkili makamların yabancı uyrukluların girişleri, gümrük, sağlık, gemilerin ve limanların güvenliğinin kontrolü ile ilgili tedbirler, insan hayatının korunması ve yük güvenliği ile ilgili kanun ve kuralların uygulanmalarına yönelik konulardaki haklarına halel getirmeyecektir.

MADDE X - Tehlikede Bulunan Gemiler

1. Âkit Taraflardan birinin gemisinin, diğer Âkit Tarafın karasularında veya sahile yakın yerlerde karaya vurması veya oturması veya herhangi diğer bir hasara uğraması halinde, bu Âkit Tarafın yetkili makamları;

- Geminin bayrağını taşıdığı ülkenin diplomatı veya konsolosluk yetkilisine haber vererek yükümlülüklerini yerine getireceklerdir.

- Kendi bayrağını taşıyan bir gemiye yapabileceği koruma ve yardımı, sözkonusu gemi, mürettebat, yolcular ve gemi yüküne karşı sağlayacaklardır.

2. Bir gemi hasara uğradığı takdirde, içindeki yük ve malzemeler, yerinde kullanılmadığı veya kullanmak üzere yerinden çıkarılmadığı sürece, gümrük rüsumlarından muaf tutulacaktır.

3. Kurtarma işlemleri ve düzenlenmesi SAR Uluslararası Sözleşmesi'ne (IMO 1979) göre ve ilgili milli mevzuata uygun olarak yapılacaktır.

MADDE XI - Gemicilik Şirketlerinin Gelir ve Diğer Alacaklarının Transferi

1. Âkit Taraflardan herbiri diğer Âkit Tarafın gemicilik şirketlerinin kendi ülke sınırları içinde, deniz taşımacılığından doğan gelir ve diğer kazançları, ödemelerini yapmak amacıyla kullanma imkânını sağlayacaklardır.

2. Âkit Taraflardan herbiri, aynı şirketlere, kendi ülkesinde yapılan ve yukarıda sözü edilen tüm ödemeler düşüldükten sonra, anılan gelir ve diğer alacaklarını transfer etme hakkını kendi milli kanun ve yönetmeliklerine göre tanırlar.

3. Âkit Taraflardan herbiri bu çeşit transferleri kolaylaştıracaktır.

MADDE XII - Seyrüsefer ve İşbirliği Hakları

1. Bu Anlaşma'nın yürütülmesinden sorumlu Âkit Tarafların yetkili makamları :

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Başbakanlık-

Denizcilik Müsteşarlığı

- Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Ulaştırma Bakanlığı-

Kara ve Deniz Ulaştırması Genel Müdürlüğü'dür.

Âkit Taraflardan herbiri, bu Anlaşma'nın maddelerinin uygulanmasını temin etmek üzere gerekli tedbirleri alacak ve bu Anlaşma'nın uygulanmasını sağlamak amacıyla diğer Âkit Tarafın yetkili makamları ile ulusal kanunları ve mevzuatına göre gerekli düzenlemelerin yapılması amacıyla görüşmelerde bulunacaklardır.

2. Âkit Taraflar, uluslararası düzeydeki taahhütlerine halel getirmeksizin aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır :

5053

14.1.2004

a) Ülkelerindeki denizcilik örgütleri ve şirketleri arasındaki denizcilik ilişkilerini geliştirmek ve iki ülke arasındaki deniz trafiğinin düzenli büyümesini engelleyecek zorlukları gidermek amacıyla yakın işbirliğinde bulunmak,

b) Çeşitli denizcilik faaliyetlerinde personel mübadelesi ve eğitimi; denizde ve limanlarda ticarî malların akışını hızlandırmak ve kolaylaştırmak, deniz ticaret filoları arasında işbirliğini güçlendirmek amacıyla bilgi teatisinde bulunmak,

c) Karşılıklı denizcilik mübadelesinin gelişimini engelleme eğiliminde bulunan engel ve diğer şartları kaldırmak,

d) Bu denizcilik mübadelesinden doğan faaliyetlerle ilgili olarak boğazlardan ve karasularından geçişe ilişkin tavsiye ve belgeleri teati etmek.

3. Bu Anlaşma'nın uygulama ve yorumuyla ilgili konuları görüşmek üzere Âkit Taraflardan birinin isteği üzerine bir toplantı düzenlenecektir. Bu toplantılar her iki Tarafın kabul ettiği yer ve zamanda düzenlenecektir.

MADDE XIII - Uyuşmazlık

İşbu Anlaşma'nın uygulanması ve yorumuna ilişkin olarak ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar, Âkit Tarafların yetkili makamları arasında karşılıklı anlayış içerisinde çözümlenecektir. Uyuşmazlık devam ettiği takdirde, uyuşmazlıklar diplomatik yollardan çözümlenecektir.

MADDE XIV - Yürürlüğe Giriş-Süre-Fesih

1. İşbu Anlaşma, Âkit Tarafların kendi mevzuatlarına göre yerine getirilmesi gerekli formalitelerin tamamlanması ve diplomatik kanaldan karşılıklı tebliğinden sonra yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Anlaşma yürürlüğe girdikten sonra 5 yıl için geçerli olacak, Âkit Taraflardan biri tarafından yürürlük süresi bitmeden altı ay önce bir fesih ihbarında bulunulmadıkça kendiliğinden birer yıllık süreler için yenilenmiş olacaktır.

3. Bununla birlikte, işbu Anlaşma diplomatik yoldan feshedilebilir ve böyle bir durumda fesih bildiriminin diğer Âkit Tarafınca alınmasını takip eden altı ay sonra Anlaşma sona erecektir.

Ankara'da 19 Aralık 1994 tarihinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde bütün metinler aynı derecede geçerli olmak üzere üç nüsha olarak düzenlenmiştir.

Yorum konusunda uyuşmazlık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Hükümetleri tarafından gereken şekilde yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri işbu Anlaşma'yı imzalamışlardır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
Mehmet GÜLCEGÜN
Devlet Bakanı

Lübnan Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
Omar MESKAOUİ
Ulaştırma Bakanı

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
3	24	205
32	25	170
38	42	61:62, 275:298

I- Gerekçeli 293 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 42 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/378